

Mørke og lys

Jorden var øde og tom, og der var mørke over verdensdybet. Men Guds Ånd svævede over vandene. Og Gud sagde: »Der blive lys!« Og der blev lys (1. Mos. 1,2 og 3). Så herligt begynder vor Bibel, så herligt åbenbarer den Gud!

Øde, tomt og mørkt

Saul fra Tarsus var opdraget ved *Gamaliels* fødder og fik det bedste lys over Skriften, som datidens skriftlærde kunne give. Han var en nidkær mand, der ikke tog sin Gudsfrygt let, men satte alt ind på at opfylde loven. Det lykkedes ham virkelig at blive ulastelig efter lovretfærdighedens krav og blive et eksempel for andre. Med fuldgod samvittighed tjente han Gud fra sin ungdom og ejede en gå-på-lyst, der gjorde ham til en foregangsmand for sine jævnaldrende.

Aldrig ville han eller nogen anden sige, at der var mørke i hans sjæl i hele dens dybde, og at der var øde og tomt i hans hjerte – aldrig ville han indrømme, at det lys, der var i ham, var mørke (Lukas 11,35). Men en dag gik denne forfærdelige kendsgerning op for ham, og da faldt han til jorden.

Der boede intet godt i ham, det så han nu. Han var Guds fjende, det forstod han nu. Han hadede sandheden og var helt i løgnens greb, det blev nu afsløret.

Og for at understrege dette gjorde hans Skaber ham blind, så han intet kunne se, og hele hans legeme var i mørke.

Her var alt håb ude. Ja, det var det! Saul var øde og tom, og der var mørke over ham i hele hans væsens dyb. Han var en synder, intet andet end en synder.

Men så lød der en himmelsk røst: »Der blive lys!« og da blev Gud selv et skinrende lys i hans hjerte. Saul fra Tarsus blev en ny skabning og blev frelst.

Af mørke skal lys skinne frem

Det var *Jesus fra Nazaret*, den korsfæstede, som mødte Saul, og det var i det lys, der udgik fra den opstandne Herre, Saul oplevede sit eget mørke.

Det er i kraft af Ham, Gud siger til et menneske, der oplever sit fordærv: »Der blive Lys!« – og så forsvinder mørket, og der bliver lys i stedet for! Guds frelsende, nyskabende ord skaber, hvad det udtaler!

Det kan kun ske i kraft af den korsfæstede og opstandne Herre, thi medens det fysiske mørke, der rugede over verdensdybet, forsvinder ved Guds skaberord, forsvinder syndens mørke ikke blot ved et ord – der skal en forsoning til!

Da Sauls og vor Frelser hang blødende på sit kors, blev der mørke over landet fra

den sjette til den niende time (Mark. 15,33). I disse evighedslange tre timer samlede al syndens mørke sig over ham, der hang deroppe på de rå planker – og der lød et råb: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?«

Her kæmpede (jeg taler, som et menneske kan tale om dette ufattelige!) Gud en frygtelig kamp med sig selv. Skulle hans kærlighed til den faldne skabning gå forud for hans kærlighed til hans Søn, der aldrig havde voldt ham andet end glæde? Skulle hans hellige harme over synden ramme hans skabning, eller skulle den ramme hans enbårne Søn, som han gang på gang havde sagt til og om: »Du er – denne er min Søn, den elskede, i ham har jeg velbehag!« Skulle han give menneskene hen, eller skulle han give sin Søn hen?

Lad os hellere tie end sige for meget om dette, som er os alt for helligt at skue ind i.

Men ud af dette evigheds mørke brød Lyset til sidst sejrende igennem, så den døende mand kunne sige: »Det er fuldbragt!« Synden var sonet, mørkets magt var brudt!

Det var i kraft af dette fuldbragte nyskaberværk, Gud kunne sige til Saul i hans mørke: »Der blive lys!« og der blev lys!

Evangeliet om Kristi herlighed

Det lys, der fordrev mørket i Sauls sjæledyb, strålede, som han selv siger, fra *evangeliet om Kristi herlighed* (2. Kor. 4,4).

Med ordet »herlighed« tænker Paulus først og fremmest på Jesu uplettede lydig- heds i kærligheden til Faderen helt ind i Gudsforladthedens mørke på Golgata.

Denne ubrudte lydig- heds fuldkommede ham til at blive vor Frelser. Var den brudt sammen på et eller andet punkt, var hans herlighed også brudt sammen. Da mørket sænkede sig over ham og over Golgata og over hele landet fra den sjette til den niende time, blev det nat midt om dagen, og alt tydede på, at mørket havde sejret. Han, den elskede, blev gjort til synd for vor skyld, og Gud gav ham hen, d.v.s. vendte ham ryggen – men han syndede ikke. Han bar det stille. Han åbnede ikke sin mund til protest, og skønt det var mørkets time og mørket havde magten, fik mørket ingen magt over ham.

Her var ingen herlighed – jo, her ser enhver, der har øjne at se med, *hans* herlighed – hans lydig- heds i kærlighed til Faderen – hans lydig- heds af kærlighed til os!

Paulus taler i denne sammenhæng om

Guds herlighed på Kristi åsyn (2. Kor. 4,6) og overlader det til Helligånden at oplyse os om, hvad han mener dermed.

Er der nogen herlighed på den korsfæstede martrede, blodbestænkede åsyn? Er der andet end skam og elendighed? Ja, jeg ser dybest set ingen skam i al hans fornedrelse, thi en lydig- heds som hans er aldeles uden skam, hvor skændigt han end bliver behandlet – og jeg ser heller ikke nogen elendighed i al hans afmagt, thi han fuldkommer jo Guds vilje, og det er det modsatte af elendighed.

Hertil kommer, at fra det furede ansigt, der bærer den dybeste smerte, stråler en kærlighed, som jeg ikke har ord for. Det er Guds smertebårne kærlighed, idet han gennemkæmper kampen med sig selv for at frelse os.

Gud er kærlighed, det er sandt – men det var ikke let for Gud at elske os sådan!

Når et menneske møder denne kærlighed, er det ikke længere øde, mørkt og tomt i hans liv, thi da hører han Guds røst: »Der blive lys!« og så bliver der lyst i hans hjerte – Gud lyser selv derinde!

Mørket

Når Gud skjuler sig, bliver det mørkt. Det oplever mange af hans dyrebare børn. De lider under det uforklarlige eller meningsløse eller ufattelige, og spørgsmålet melder sig af sig selv: »Hvorfor, hvorfor?«

Hvorfor denne sorg?

Hvorfor griber Gud ikke ind?

Hvorfor tillader han det?

Det mørke, der påfører os smerte, er mindre faretruende end det mørke, vi (som Saul fra Tarsus) ikke lider under. Thi det mørke, der er os en byrde, trykker os ind til Gud.

Der er dog en fare forbundet dermed, nemlig faren for at forarges på Gud og resignere.

Når Gud skjuler sig, er det ikke for at forlade os, men for at frelse os (Esaj. 45,15). Det har mangfoldige af hans hellige erfaret. Da han skjulte sig, og de råbte: »Hvorfor, hvorfor?« kunne de ikke forstå det og slet ikke se hans herlighed – men siden så de den – man ser Guds herlighed bagfra!

Sådan var det på Golgata. Ikke en eneste af hans disciple, som stod der, kunne se andet end mørke og smerte – men bagefter, da han havde mødt dem som den opstandne, så de hans herlighed på korset – altså bagfra!

Som regel er det på tilsvarende måde med det uforståelige og smertefulde i vort liv. Men nu – bagefter – ser vi, at han vågede over enhver enkelthed i hændelses-

forløbet – han gjorde ikke en eneste fejl – han glemte ikke en eneste ting – han hørte alle vore bønner – han sagde også: »Der

blive lys!« og der blev lys måske ikke til vort tidspunkt efter vor tidsplan, men i hans!

Han lader aldrig mørket få det sidste ord – heller ikke det mørke, du nu lider under!

Den aronitiske velsignelse

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig – sådan lyder det i denne herlige velsignelse (4. Mos. 6,25).

Men er det virkelig muligt, at Herrens ansigt kan lyse over et menneske som mig? Jeg kender jo mig selv – og Herren er HERREN – ingen kan se hans ansigt og leve!

Vor Herre Jesus

Over ham lyste Guds ansigt uafbrudt, og gang på gang måtte den himmelske røst tilkendegive Faderens fuldkomne glæde over Sønnen: »Denne er min Søn, den elskede – i ham har jeg velbehag!« Det er, som om vi kan fornemme Faderens lysende ansigt, idet han betragter sin Søn, den enbårne. Der findes kun strålende glæde i hans ansigt; han, Faderen, er fyldt af den fuldkomne faderglæde over sin Søn. Der er ikke det mindste skår i hans glæde, ingen betænkeligheder, ingen ængstelse – glæden er fuld og hel – derfor lyser hans ansigt over Sønnen!

Og Sønnen kunne altid mærke det. Faderens velbehag, hans lysende ansigt fyldte Sønnen med den reneste salighed og sjælemættelse. Derfor kunne han af hele sit hjerte fryde sig i Helligånden og sige: »Jeg priser dig, Fader!« thi der kom aldrig så meget som antydningen af et misforhold eller en misforståelse imellem dem. Faderens ansigt lyste imod Sønnen og Sønnens ansigt imod Faderen.

På forklarelsens bjerg blev Jesu ansigt strålende som solen, og hans klæder hvide som lyset – her blev det tydeligt for de tre disciple, der var med, at Faderens ansigt lyste over ham uden afdæmpning, og at hans ansigt lyste Faderen i møde – her blev det klart, at Faderen og Sønnen var et.

Men en dag blev Sønnen gjort til synd for os; da lyste Faderens ansigt ikke over ham. Intet menneske kan fatte, hvad Sønnen da led. Der blev mørkt over hele landet, og Sønnen, hvis sjæl altid havde badet sig i Faderens velbehag med Faderens lysende, glade øjne på sig, blev givet i mørkets magt.

Lad mig ikke sige for meget. Jeg forstår jo intet. Her er ingen aronitisk velsignelse – her er derimod forbandelse, thi forbandet er enhver, der hænger på et træ.

Her er intet lysende ansigt, fyldt med velbehag over Sønnen – her er Guds vredes brændinger, der skyller ind over hans

ensomme, af Gud forladte sjæl.

Her lyder intet: »Denne er min Søn, den elskede, i ham har jeg velbehag!« men der lyder et råb fra de dødblege læber: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?«

Det er, som om det går i stykker mellem Faderen og Sønnen – men det går ikke i stykker – thi han oplod ikke sin mund, han oplod ikke sin mund – han bar det stille – da han blev gjort til synd for os og bar al verdens synd, syndede han dog ikke, end ikke en eneste gang!

Hans sidste ord var atter »Fader« – »Fader! i dine hænder befaler jeg min ånd!«

Peter

Peter havde svigtet ham forfærdeligt, og Peter kunne aldrig tilgive sig selv.

Hvorledes mødte den opstandne Herre ham? Med et tillukket eller et lysende ansigt?

Peter ventede at høre mange bebrejdelser og mange tunge ord – og dog! Da han havde syndet så tarveligt, blev Jesus ført ud fra ypperstepræsten og vendte sig om og så på Peter – da oplevede Peter det, som Paulus kalder for *Guds herlighed på Jesu Kristi åsyn* – der var ingen vrede eller foragt, ingen bebrejdelse eller rysten på hovedet – der var kun den smertefyldte, milde, alt gennemtrængende kærlighed, der fik Peter til at briste i gråd.

Det blev endnu tydeligere, da Peters opstandne Frelser og Herre mødte ham og spurgte: »Simon, Jonas' søn, *elsker du mig?*« Den aronitiske velsignelse var nu mere end skønne ord, den var virkelighed, thi her stod Peters ypperstepræst med et lysende ansigt og var ham nådig!

Peter – det kunne lige så godt være dig eller mig. Vi er ikke på noget område bedre end han.

Men som Jesus var overfor Peter, således er han imod dig og mig! Hans korsmærkede, lidelsesfyldte kærlighed er hans svar på din og min forfærdelige skyld.

Hans ansigt lyser på os – den aronitiske velsignelse er mere end en del i en liturgisk skønhed – den er virkelighed. En sådan ypperstepræst har vi – han har medlidenhed med alle vore skrøbeligheder – han skjuler ikke sit ansigt for os, vender det ikke bort i skuffelse eller vrede, men lader det lyse over os!

Således bøjer han os endnu dybere ned

under sin kærligheds altbesejrende magt – vi føler vor skyld endnu smerteligere, og hans nåde og »tilfredshed med os« endnu mere ufattelig – han ser fortsat på os med et ansigt, der lyser af hans kostbare kærlighed til syndere som os.

Kulminationen

I Johs. Åbenbaring 21 og 22 tales der til os om en herlighed, der kun kan beskrives ved omskrivninger og billeder, fordi vi i vor nuværende tilstand ingen mulighed har for at forstå en direkte beskrivelse. Det er den oversanselige herlighed, Gud har beredt dem, der elsker ham; den overgår alle vore begreber, og vor fantasi kan kun lede os vild, hvis vi lader den løbe af med os; derfor skrives der så kortfattet og nøgternt om bruden, Lammets hustru, den hellige stad, det ny Jerusalem, der kommer ned fra Himmelen fra Gud *med Guds herlighed i øje*.

Her er den aronitiske velsignelse til fulde opfyldt. Der skal nemlig ingen nat være mere; der findes altså intet mørke der. De trænger ikke til lys fra lampe eller lys fra sol, thi *Gud Herren skal lyse over dem* (22,5).

Nu har de hans fulde velbehag uindskrænket, ganske som Jesus har den; her er end ikke det mindste forbehold eller nogen betingelse; hans Faderglæde over sine børn er fuldkommen.

De kan se hans ansigt, thi de har ingen synd. Derfor står der også, at »de skal se hans ansigt« (vers 4) – de skal se, at det stråler og lyser af glæde over dem – og deres ansigter lyser af glæde og taknemmelighed imod ham!

Da den aronitiske velsignelse blev indstiftet, blev der føjet til: »Således skal de lægge mit navn på israelitterne, og jeg vil velsigne dem« (4. Mos. 6,27). Det er nu evig fuldkommen virkelighed, thi »hans navn skal stå på deres pande« – Gud har nået sit mål med sin menighed, den aronitiske velsignelse er virkelighed!

Men alt, kun fordi Guds lam blev slagtet og købte os til Gud med sit eget blod.

Næste gang du ser en lykkelig fader eller moder bøje sig over deres lille barn med strålende ansigter, tænk da på den aronitiske velsignelse og bed Gud om, at evangeliet må stråle for dit indre med endnu større herlighed!

Da får du også trang til at bede: »Kom, Herre Jesus, kom snart!«

Den kommende herlighed

Apostelen *Paulus* var mere end nogen anden bestemt til at lide meget for evangeliets skyld, og hans liv kan da også beskrives som en lang serie af trængsler og forfølgelser, sluttende med hans martyrdød uden for Rom.

Han taler ikke selv meget derom; kun, fordi han følte sig tvunget dertil, giver han i 2. Korinterbrev en kort beskrivelse af, hvad han havde været igennem (kap. 11,23-33). Han regnede nemlig ikke sine lidelser og trængsler for noget værd i sammenligning med den herlighed, som skulle åbenbares på ham (Rom. 8,18).

Det er stærke ord, men apostelen overdriver ikke; han ved, hvad han taler om.

Hvordan?

Hvordan gik det til, at Paulus fik så overvældende et indtryk af den kommende herlighed? Det hænger sammen med hans overvældende trængsler. Gud lader som regel ikke den, der ikke kender til modgang og trængsel, få nogen virkelig forståelse for herligheden. Der er en dyb sammenhæng imellem trængsel og herlighed. Det er, som om trængslen er forudsætningen for åbenbaring af herligheden.

Lad os betragte apostelen nærmere; hans billede er jo temmelig tydeligt aftegnet i Det nye Testamente.

Han *sukkede* ved sig selv (Rom. 8,23) og kendte ikke til den overstadige eller løsslupne glæde. Hans hjertes øre var følsomt over for hele skabningens suk, så han ikke kunne se dens nød uden at sukke som den. Dette suk forstærkedes, alt som hans jordiske telt, hans legeme blev nedbrudt under forkrænkeligheden. Det var ham en smerte at være vidne til syndens konsekvenser helt ned til den mindste skabning – alt og alle var underlagt forkrænkeligheden og sukkede derfor med et uophørligt suk efter forløsning.

Hans dybe suk gik ofte over i dyb *bedrøvelse*, ikke mindst når hans åndelige børn voldte ham smerte. Han var som en fader for dem, men det agtede de ikke altid på, og så oplevede han *stor nød* og *hjertevåde* (2. Kor. 2,4).

Han kendte sin egen store begrænsning – ja, den var så stor, at han ikke vidste, hvad han rettelig burde bede om – en *åndelig magtesløshed* og *rådvildhed* (Rom. 8,26), som gjorde apostelen alt andet end selvsikker.

Men han kendte fremfor alt Herren og havde fået nåde til at indgå i *et samfund med ham i hans lidelser*. Han lærte at forstå, at der ikke kan virkes noget af åndelig betydning uden smerte. Og denne smerte må være uden bitterhed og nag; den må

være kærlighedens smerte, som når en moder er i fødselsvåde.

Paulus var så inderligt forbundet med sin korsfæstede og opstandne Frelser og Herre, at han kunne sige: »Hver stund, vi lever, *overgives vi til døden for Jesu skyld*« (2. Kor. 4,11). Kun få har kunnet sige dette, thi kun få har kendt Herren så hjertensinderligt som Paulus.

Det underlige er, at i alt dette var han *altid glad* (2. Kor. 6,10). Alle hans trængsler slukkede ikke hans glæde, men gav næring til den.

Det var ikke meningsløse tilfældigheder eller ulykker, men Guds æresbevis til ham. »Jeg vil vise ham, hvor meget han skal lide for mit Navns skyld,« sagde Herren, da han frelste ham (Ap. G. 9,16).

Paulus forstod hurtigt, at frelsen ikke består i jordisk medgang, men at den stort set er usynlig, indtil Herren kommer synligt igen. »I håbet blev vi frelst« (Rom. 8,24).

Hans liv og virke var, bedømt fra almindelige menneskelige synsvinkler, uden herlighed og glans. Det bestod mest i slid og slæb, i trængsler uden sidestykke, i en mængde misforståelser og skuffelser, i fattigdom og savn og til sidst i temmelig stor ensomhed, men selv siger han, at Gud altid fører ham i sejrstog i Kristus (2. Kor. 2,14), og at han undergår en forvandling fra herlighed til herlighed (kap. 3,18).

Hvem har ret?

Det har Paulus!

Herligheden

Han skuede ind i det lys, der stråler fra evangeliet om Guds herlighed, og i det lys så han, hvad intet menneske kan se – nemlig, at den virkelige herlighed udgår fra den korsfæstede Frelser!

»Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig?« lød det og dermed dommen over hans liv; frelsen kommer med sandheden; ingen bliver frelst gennem en tilsidesættelse af sandheden om ham, men derved, at sandheden om ham tilintetgør ham, og sandheden om hans Frelser oprejser ham til et helt nyt liv.

Den tilintetgørende dom banede vej for herligheden, thi Kristus, som han havde forfulgt, elskede ham med en uforklarlig kærlighed og havde stillet sig imellem ham og Guds vrede – frivilligt – af kærlighed til sin bitreste fjende!

Paulus fik lov til at se Jesus ansigt til ansigt (1. Kor. 15,8); han har ikke beskrevet Herren, men vi forstår af forskellige ord, han benytter i sine breve, at han så Guds herlighed på Kristi åsyn – en ubeskrivelig herlighed af smerte og kærlighed

– som Peter oplevede, først da Jesus vendte sig om og så på ham i ypperstepræstens gård, og siden da den opstandne Herre spurgte ham: »Elsker du mig?«

I det lys skuede apostelen lys og fik en indsigt i Guds frelsesplan som ingen anden. I det lys skuede han frem til den tilværelse, hvor Gud er alt i alle. Frelsen var for ham ikke medgang i dette korte jordeliv, men følgeskab med Herren, lighedanselse med ham – og derefter i evigheds evigheder i et genoprettet univers at dele al Kristi herlighed med ham og hans hellige. Det er en oversanselig herlighed, som intet øje har set, intet øre hørt, og som ikke er eller kan opkomme i noget menneskes hjerte – og dog giver Ånden os nu og da nogle små glimt af den, som *Ingemann* synger i sin dejlige morgensang:

Du soles Sol fra Betlehem!
hav tak og lov og pris
for hvert et glimt fra Lysets hjem
og fra dit Paradis!

Den overvældende kraft

Evangeliet om Kristi herlighed eller kundskaben om Guds herlighed på Kristi åsyn er en overvældende kraft (2. Kor. 4,7). Det var ved den kraft, Paulus var i stand til at blive stående trods de utallige byrder, der blev lagt på ham.

Men denne skat er i lerkar – det oplever man også tydeligt i dag. Hvor møder du herligheden?

Ikke i storheden eller den herlighed, verden også kender – men hos de små og skrøbelige, der er berøvet den jordiske glans, men gemmer den dyrebare skat i deres hjerter, så den nu og da lyser ud igennem deres svaghed, magtesløshed og intethed.

Vel taler man i vore dage meget om herlige møder, men man bør se nøje til, at man ikke tager grundigt fejl – thi endnu er den virkelige evigheds rene herlighed skjult som en hemmelighed hos Gud og har intet berøringspunkt med den herlighed, mennesket kan være med til – derfor behøver vi megen nåde for at få vort hjertes øjne opladt for den herlighed, der udgår fra den døende mand på korssets træ, og som, til han kommer igen, forbliver skjult for verden.

Når han åbenbares, skal også vi åbenbares med Ham i herlighed, og da bliver det tydeligt, at vor trængsel ikke var værd at regne imod alt det, der da bliver os til del.

Også vi *sukker* ved os selv – åh, hvor der dog lides på denne jord! – også vi *be-*

drøves og kender en lille smule til hjerte-våde (dog kun en lille bitte smule) – også vi kender vor *magtesløshed* og hjælpeløshed, så vi end ikke ved, hvorom vi rettelig

bør bede – også vi kender til det uforståelige og »meningsløse« – men vi har alle fået nogle glimt af herligheden på den ene eller den anden måde – derfor håber vi på

den kommende fulde frelse og bier på den med udholdenhed – og snart, snart kommer han og mere end opfylder alle vore forventninger!

Den kommende tid

Tiden herefter er knap, men hvordan bliver den? Hvordan bliver den for Kristi efterfølgere?

For dem har tiden altid indeholdt et bestemt mål af trængsel. Jesus sagde til dem: »I verden har I trængsel,« og sådan er det.

Det vil ikke blive anderledes i tiden inden Herrens genkomst. Snarere må vi vente, at trængselen bliver stor.

Skabningens suk

Hele skabningen sukker og er i veer (Rom. 8,22); jo nærmere vi kommer tidsalderens afslutning, des dybere bliver sukket, des voldsommere veerne. Menneskene vil dåne af rædsel for de ting, som kommer over jorderige (Luk. 21,26).

Man skal være forsigtig med at opstille noget skema for endetidens begivenheder, thi end ikke ved Ordets hjælp kan vi programmere Gud. Men en almindelig karakteristik af den tid, vi går i møde, er skænket os i den bibelske åbenbaring, og den vil vi betragte.

Lovløsheden vil blive endnu større – og dermed sukket, thi skabningen lider under lovløshed. Og med lovløshed tænker Ordet ikke blot på direkte forbrydelser, men også (og måske især) på tilside-sættelsen af Guds grundordninger for menneskelivet; dermed sker en almindelig forråelse af livet – ægteskabet agtes ikke højt – børn har ingen ærefrygt for deres forældre – unge ingen respekt for de ældre – skamfølelsen forsvinder, frækhed og tøjløshed får overtaget – kulturlivet centrerer om det tarvelige – det sandt kvindelige nedbrydes ligesom det sandt mandige – alt, hvad der gav menneskelivet højhed, drages ned i sølet – larm, uro, råben og skrigen fylder sjælene med lovløshedens tomhed, medens menneskene latterliggør Gud og hans bud.

Således undermineres samfundsoverbygningen, idet pligtfølelsen mere og mere forsvinder fra samvittighederne. Enhver tænker kun på sit, først og fremmest på tilfredsstillelse af kødets lyster og begæringer. Paulus har skildret denne udvikling i 2. Tim. 3,1-7.

Lovløsheden har altid forfærdelige konsekvenser. Det bliver til sidst umuligt at administrere de demokratiske samfund, thi demokrati forudsætter en fælles respekt for sandhed, pligt og ret.

Derfor vil mange stater komme ud at gynge – økonomien vil bryde sammen – retsvæsenet vil miste sin autoritet – lovløsheden vil kort sagt tage en sådan overhånd, at der kun kan regeres med vold og magt – diktaturet bliver den eneste løsning. Således banes der vej for en stærk mand.

Men lovløsheden har andre, måske endnu frygteligere konsekvenser. Menneskene må høste, hvad de sår. Hvis kødets lyst og begær er blevet det afgørende, da kommer følgerne i form af frygtelige epidemiske sygdomme, som videnskaben intet kan stille op imod. Det er jo på vej, men vi har endnu kun set begyndelsen dertil. Millioner vil blive ramt og gå til grunde under forfærdelige pinsler.

Respekten for mennesket forsvinder – et mord regnes ikke for noget særligt – kynisme, følelseskulde, råhed er altid konsekvensen af lovløshed, når man ikke omvender sig – og omvende sig vil kun de færreste.

Der er en dyb sammenhæng imellem skaberværket og den måde, hvorpå menneskene forvalter det. Tager lovløsheden overhånd, vil hele den lavere skabning på jorden selv lide derunder. Med den tiltagende lovløshed følger den ene naturkatastrofe efter den anden – jordskælv – oversvømmelser – hvirvelvinde – dårlig høst med hungersnød til følge – og skabningens suk går over i jammer og våndel!

Menneskene bliver ude af stand til at styre udviklingen eller blot nogenlunde holde den under kontrol, så man kan planlægge. De har spist af kundskabens træ og opdager nu til deres rædsel, at den viden, de har opnået, og den teknik, de har frembragt, bliver dem til fordærv – ikke fordi lovløsheden har taget overhånd.

Derfor begynder mennesker at dåne af rædsel og gru for de ting, der skal komme over jorderige. Himlens kræfter rystes – der findes intet værn imod det.

At alt dette er på vej, er temmelig tydeligt at se. Derfor gør politikerne sig mange anstrengelser for at ændre udviklingen, men de griber ikke fat om ondets rod: lovløsheden, derfor kan de ikke vende udviklingen trods nedrustningsaftaler, milieutraktater, hjælp til u-landene, udbygning af sundhedssektoren, o.s.v.

Menigheden

Midt i alt dette befinder der sig »en lille hjord«, der sukker sammen med hele skabningen, men tillige holder sig fri af lovløsheden. Den holder fast ved Guds bud og holder kødet i ave – ja, den har korsfæstet kødet med dets lidenskaber og begæringer.

Dens suk er dybere end skabningens, thi medens menneskene i al almindelighed kun sukker på grund af ulykkerne og modgangen, sukker denne lille flok også over lovløsheden, ja især over den.

Den beder – og dens bøn har større betydning, end den selv forstår. Den vidner, og dens vidnesbyrd er det salt, der endnu er tilbage.

Den siger nej, hvor verden i øvrigt siger ja – og omvendt!

Også den bliver angrebet af lovløsheden, og dens hovedopgave er at bevare sig selv uplettet af den. Dermed kommer den i opposition til verden. Måske er det rettere at sige, at verden er i opposition imod den.

Den er et fremmedelement. Den er midt i verden, men ikke af verden. Derfor hader verden den.

Dette had tiltager med den overhåndtagende lovløshed. Fjendskabet imod Gud og hans bud rettes imod dem, der frygter Ham og holder hans bud. »I verden har I trængsel!« »Var I af verden, så ville verden elske sit eget; men fordi I ikke er af verden, men jeg har udvalgt jer af verden, derfor hader verden jer. Kom det ord i hu, som jeg har sagt jer: en tjener er ikke større end sin herre. Har de forfulgt mig, vil de også forfølge jer« (Johs. 16,33 og 15,19-20).

Lovløsheden er en hemmelighed, der har sit udspring i den oversanselige, usynlige virkelighed. Det forstår verden ikke, men det er åbenbaret menigheden; derfor kæmper den ikke imod kød og blod, men imod ondskabens åndemagter i himmelrummet, de dæmoniske magter, som behersker og forleder menneskeheden til at forkaste Guds bud til fordel for lovløshed og synd.

Menigheden er de dæmoniske verdensherskeres eneste virkelige modstander. De, som Jesus har løst af deres synder med sit blod, er konger og præster for Gud allerede her i tiden. Det betyder, at ondskabens åndemagter har deres over-

mænd iblandt menneskene, et bevis på, at deres magt er begrænset, skønt den ser ubegrænset ud, og at deres tid er kort.

Menigheden kan ikke ændre samfundsudviklingen eller den verdenshistoriske udvikling, men dens tilbedelse af Gud og dens fastholden ved hans bud er en forkyndelse af, at Guds vilje sker, selv når menneskeheden tilsidesætter den og giver lovløsheden frit spillerum. Vel er ondskabens åndsmagter verdens herskere, og vel er djævelen denne verdens fyrste, men ligesom de på Golgata, da de gjorde med Jesus, hvad de ville, måtte tjene Guds frelsesvilje, således må de altid, også når de i de sidste dage huserer og triumferer, se, at Guds vilje sejrer.

Menigheden bør se i øjnene, at vi formentlig går en hård tid i møde. Der opsamles i folkesjælen et had til alt, hvad der er helligt og sandt; dette had vil før eller senere vende sig imod Herrens hellige i åbent raseri.

Lovløsheden vil skaffe de lovlydige af vejen. Det kommer, det kommer – og det kan komme, før vi tænker os.

Herredømmet

Fusioner er tidens løsen – alt skal være stort for at kunne klare sig. Derfor fusionerer staterne også, snart skal det afgøres, om *Danmark* skal fusionere med de europæiske stater.

Sammenslutningen af nationer er ellers altid foregået ved tvang. Verdensrigerne ligner rovdyr, der opsluger de værgeløse og små. Men nu ser det anderledes ud – nu sker det frivilligt – men kun til en tid – lovløsheden, der opløser de demokratiske stater indefra, vil fremkalde råbet på en stærk mand, der kan skabe samling på tilsvarende måde, som de stærke mænd ned igennem verdenshistorien har samlet fol-

kene under deres herredømme. Da er det forbi med frivilligheden – man ønsker den ikke mere – lovløsheden gjorde ende på den – ganske naturligt, thi lovløshed er i sit inderste væsen trædom.

Men lovløsheden har indbygget en længsel efter orden i sig – dog ikke orden i overensstemmelse med Guds orden, men med hans modstanders.

Der findes en antikristelig orden, som lovløse mennesker beundrer. Den nazistiske orden var en forsmag herpå. Her var ingen slinger i valsen, her var autoritet, respekt, sammenhold og orden. Der blev arbejdet, der blev ofret, der var begejstring.

Den vestlige, demokratiske, »kristne« verden er underlagt lovløsheden og i færd med at underminere sig selv. Den er ved at fusionere i et fællesskab på frivillighedens basis, men alt er svagt og såre skrøbeligt, fordi lovløsheden råder. Hvor kan den møde den stærke mand og den faste orden, som den i sin lovløshed længes efter?

Kan den selv fremskaffe manden, overmennesket? Næppe, den vil af al magt hindre en ny *Hitler*, en ny *Stalin*, thi dem hader man.

Men der er orden at finde andre steder, først og fremmest i dele af den muhammedanske verden. Vel er den endnu så fremmedartet, at den byder de fleste imod, men en tilpasset muhammedanisme i forening med en tilpasset kristendom og måske også en tilpasset buddhisme og hinduisme kan meget vel opfattes som løsningen på lovløshedens uløselige problemer og forene menneskene under et hovede, en verdenshersker, Antikrist.

Hvor han vil træde frem, tør jeg ikke udtale mig om, slet ikke med nogen tone af sikkerhed men noget kunne tyde på, at

han rejser sig fra de lilleasiatiske områder, der først blev evangeliseret af Paulus og derefter erobret af Muhammed – her er muligheden for den nødvendige tilpasning af de store religioner til stede – her findes enorme rigdomme – her er et kraftcentrum under dannelse – og lige i nærheden ligger *Israel*, det forhadte folk, der af Gud er bestemt til en speciel rolle i verdenshistorien og frelseshistorien.

Så kommer verdensherredømmet i Den Lovløses hænder under et skær af lov og orden og moral. Da får menigheden det for alvor svært!

Beredelse

Lad os se dette i øjnene og holde os frygtet fra livet. Evangeliet er så rigt, at hvis vi skal lide, vil vi opleve det som noget, der er os forundt for Kristi skyld (Fil. 1,29).

Herligheden på Kristi åsyn lyser klarrest i mørket. Vi skal ikke trække os ud af verden, men sætte en ære i at leve stille og passe vore sager til Guds ære.

En pessimistisk ånd sømmer sig ikke; vi sukker ikke som farisæerne, der foragtede hoben. Vi lader ikke kærligheden blive kold. Herlighedens Ånd hviler over os i modgang og tab. Lønkammeret bliver os mere og mere dyrebart og væsentligt.

Vi fryder os fortsat over alt, hvad der er sandt, hvad der er sømmeligt, hvad der er retskaffent, hvad der er rent, hvad der er elskeligt, hvad der har godt lov, al dyd og alt, hvad der er ros værd – thi skønt vi sukker, og skønt vi trænges, er det troens, håbets og kærlighedens Ånd, der fylder os, så vi kan løfte vort hovede frit og glæde os over, at vor forløsning stunder til!

Det er kun en såre liden stund – snart, snart kommer Han, som skal komme, og Han vil ikke tøve!